

Conjunctuurindices bij DNB

A.H.J. den Reijer*

* De auteur is werkzaam bij de afdeling Wetenschappelijk Onderzoek van de Nederlandsche Bank.

a.h.j. den.reijer@dnb.nl

De constructie en het gebruik van conjunctuurindices bij DNB voor het meten en voorspellen van de conjuncturele beweging in de economie kennen een traditie die bestaat sinds 1985. Sinds 1989 wordt de DNB-conjunctuurindex voor Nederland maandelijks in *ESB* gepubliceerd¹. Deze index is een NBER-type, waarbij de conjunctuur wordt gedefinieerd als deviatiecyclus: de afwijking van de economische ontwikkeling van zijn trendmatig beloop. Het Hodrick-Prescott-filter berekent de trendcomponent, waarbij er minder dan de gebruikelijke flexibiliteit wordt toegestaan. Deze beperking heeft twee redenen. De eerste is dat de kortlopende subcycli in het conjuncturele beloop een relatief minder extreme uitslag vertonen. Dit komt door de inflexibele trend. De tweede reden is dat een inflexibele trend ongevoeliger voor het eindwaardenprobleem is, omdat deze per definitie minder verandert bij het toevoegen van nieuwe data.

Volgens de conjunctuurindex is de voorzichtige opleving van de internationale conjunctuur tot op heden aan Nederland voorbij gegaan. De voorlopende indicator pikt deze internationale trend wel op. De vijf deelindicatoren die aan deze indicator ten grondslag liggen, kennen immers alle in meer of mindere mate een internationale dimensie.

Naast het repliceren van de maatstaf voor conjunctuur ligt de focus van de voorlopende conjunctuurindices met name op het tijdig en correct signaleren van toekomstige omslagpunten. De leidende indicatoren worden bovendien gebruikt om de jaarlijkse groeivoet van het BBP rechtstreeks te voorspellen. De onderliggende voorspelmodellen bestaan voor elk land uit een stelsel lineaire regressievergelijkingen met een voorspelhorizon die oploopt van één tot vier kwartalen. Feitelijk worden hiermee

¹ M.M.G. Fase en H.C.J. van der Wielen, Grandeur en malheur van de conjunctuurbarometer, *ESB*, 5 april 1989, pp. 332-336 en 341.

groei- en recessiecyclus van het bbp voorspeld. In tegenstelling tot de voorlopende conjunctuurindicator ligt de focus bij de constructie van dit type modellen meer op de gemiddelde voorspelkwaliteit dan op de omslagpunten.

Ard den Reijer

